

ÄÄNEKOSKEN KAUPUNGIN KOTOUTUMISOHJELMA

Sisällys

KOTOUTUMISEN EDISTÄMINEN ÄÄNEKOSKELLA	3
KOTOUTUMISLAIN (681/2023) MUKAINEN KOTOUTUMISOHJELMA	4
1. OSAAMISEN JA KOTOUTUMISEN PALVELUTARPEEN ARVIOINTI (KotoL 14 ja 15 §).....	5
2. KOTOUTUMISSUUNNITELMA (KotoL 16 ja 17 §)	5
3. MONIKIELINEN YHTEISKUNTAORIENTAATIO (KotoL 25 §)	6
4. KOTOUTUMISKOULUTUS (KotoL 26 ja 27 §)	6
5. MUU KOULUTUS JA PALVELUT, JOTKA EDISTÄVÄT SUOMEN JA RUOTSIN KIELEN OSAAMISTA, LUKU- JA KIRJOITUSTAITOA, YHTEISKUNTA- JA TYÖELÄMÄVALMIUKSIA SEKÄ TYÖLLISTYMISTÄ JA YRITTÄJYYTTÄ	7
6. KOTOUTUMISOHJELMAN AIKAINEN OHJAUS JA NEUVONTA (KotoL 13 §:n 1 mom. 5 kohta)	7
7. MUUT KUNNAN JÄRJESTÄMISVASTUULLA OLEVAT PALVELUT KOTOUTUMISEN EDISTÄMISEKSI	8
KOTOUTUMISTA TUKEVAT SOSIAALIPALVELUT	10
POHJOISEN KESKI-SUOMEN TYÖLLISYYSALUE	11
KUNNAN SUUNNITTELU- JA KEHITTÄMISTYÖ	12

KOTOUTUMISEN EDISTÄMINEN ÄÄNEKOSKELLA

Äänekoskella on otettu vastaan kiintiöpakolaisia vuodesta 2018. Äänekosken vastaanottokeskus on toiminut vuosina 2022-2024. Kuntaan on tullut myös itsenäisesti kuntaan muuttaneita sekä kuntapaikkamerkinnälle valittuja. Valtuusto on päättänyt, että Äänekosken kaupungin tarjoamien turvapaikanhakijoiden ja kiintiöpakolaisten kuntapaikkojen lukumäärä on yhteensä enintään 30 paikkaa vuodessa 1.1.2022 lukien (25.10.2021 121 §). Vuonna 2025 Äänekosken kaupunki on valmis vastaanottamaan 15 kiintiöpakolaista ja 15 tilapäisen suojelun henkilöä tai turvapaikanhakijaa (KH 07.10.2024 § 239). Lokakuussa 2024 Äänekosken kaupunki saa laskennallisia korvauksia 217 henkilöstä.

Äänekosken kaupungin kotoutumisen palvelut on organisoitu opetuksen ja kasvatuksen toimialalle osaksi lasten, perheiden ja nuorten vastuualuetta. Kotoutumispalveluiden esihenkilönä toimii perhepalvelujohtaja. Yksikössä työskentelee maahanmuuttokoordinaattori ja maahanmuutto-ohjaaja. Yleistä ohjausta ja neuvontaa ostetaan myös erikseen. Henkilöstöresursseja tarkastellaan maahanmuuttaneiden määrän mukaan.

Kotoutumisen palveluissa annetaan yleistä ohjaus- ja neuvontapalvelua sekä alkuvaiheen kotoutumisen ohjausta kiintiöpakolaisille ja kuntapaikkamerkinnällä oleville. Työntekijät ovat mukana myös erilaisissa verkostoissa ja palveluiden kehittämisessä, jotta paikkakunnan palvelut olisivat kaikkien kuntalaisten saavutettavissa.

Kotoutumista tukevia toimia toteutetaan erityisesti panostamalla kohdennettuihin resursseihin varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja muussa koulutuksessa. Toiminnan tavoitteena on saada maahanmuuttaneet kotoutumaan Äänekoskelle ja siirtymään kunnan peruspalveluiden piiriin. Äänekoskella on myös aktiivisia vapaaehtoisia, jotka omalla toiminnallaan lisäävät maahanmuuttaneiden kotoutumista ja hyviä väestösuhteita paikallistasolla.

KOTOUTUMISLAIN (681/2023) MUKAINEN KOTOUTUMISOHJELMA

Laki kotoutumisen edistämisestä 681/2023 tulee voimaan 1.1.2025. Uusi kotoutumislaki laajentaa kunnan velvoitteita tavoittaa työvoiman ulkopuolella olevia maahanmuuttaneita kotoutumisen palveluiden piiriin. Kotoutumislaki velvoittaa kunnan tekemään myös käsillä olevan kotoutumishjelmaa kuvaavan asiakirjan, jonka avulla saa perustietoa kotoutujan polusta kunnassa. Asiakirja on suunnattu kaikille kotoutumisen edistämisestä kiinnostuneille.

Kotoutumishjelma itsessään on kunnan järjestämä kotoutumisen alkuvaiheen palvelukokonaisuus. Kotoutumishjelman palveluiden tavoitteena on edistää maahanmuuttajan kotoutumista, työllisyyttä tai yrittäjyyttä, osaamista ja työelämävalmiuksia. Kotoutumishjelma tukee myös yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja tasa-arvon toteutumista sekä terveyttä ja hyvinvointia. Kotoutumishjelman sisältämät palvelut tukevat arjen kansalaistaitoja sekä osallistumista järjestötoimintaan ja muuhun yhteiskunnalliseen toimintaan.

Vuoden 2025 alusta voimaan tulevan kotoutumislain (681/2023) mukaan kunnan vastuulla on arvioida kotoutumisen palvelutarve ja osaaminen sekä tehdä tarvittaessa kotoutumissuunnitelma asiakkaan kanssa, kun hän on

- kotihoidon tukea saava (laadittava aina)
- pakolaistaustainen (laadittava aina)
- arviointia itse pyytänyt (vain, jos henkilön arvioidaan tarvitsevan)
- viranomaisen yhteydenoton perusteella tietoon tuleva henkilö (vain, jos henkilön arvioidaan tarvitsevan)

Kunta tekee kotoutumisen palvelutarpeen ja osaamisen arvioinnin monialaisesti yhdessä hyvinvointialueen kanssa

- toimeentulotukea muuten kuin tilapäisesti saavalle
- kiintiöpakolaiselle
- ilman huoltajaa tullee tai saapumisen jälkeen ilman huoltajaa jääneelle alaikäiselle
- ihmiskaupan uhrille
- henkilölle, jonka kotoutumisen edistäminen edellyttää kunnan ja hyvinvointialueen järjestämistä vastuulle kuuluvien palvelujen (12 §) yhteensovittamista

Lisäksi kunnalla on yleinen velvollisuus suunnitella, kehittää ja seurata kotoutumisen edistämistä tarvittaessa yhdessä muiden toimijoiden kanssa.

1. OSAAMISEN JA KOTOUTUMISEN PALVELUTARPEEN ARVIOINTI (KotoL 14 ja 15 §)

a. Kuvaus palvelusta: Vuodesta 2025 alkaen pyritään lähettämään kaikille vieraskielisille kirje, jossa kerrotaan kaupungin palveluista sekä erityisesti kotoutumispalveluista. Tätä kautta henkilöt voivat itse ottaa yhteyttä työntekijään saadakseen ajan palvelutarpeen arviointiin. Kunnan kotoutumispalveluista otetaan erityisesti yhteyttä kotihoidon tukea saaviin ja/tai pakolaistaustaisiin, joille palvelutarpeen arviointi on laadittava aina.

b. Vastuutaho: Hyvinvointialue voi kunnan tai työllisyysalueen työntekijän pyynnöstä osallistua alkukartoituksen laatimiseen, jos maahanmuuttaneen kotoutumisen edistäminen edellyttää näiden eri viranomaisten järjestämistä vastuulle kuuluvien palvelujen yhteensovittamista. Vastuu palvelutarpeen arvioinnin laatimisesta on kuitenkin kunnalla tai työllisyysalueella.

c. Yhteistyö: Eri organisaatioiden työntekijät keskustelevat keskenään kotoutujien palvelutarpeista. Yhteisten työryhmien kautta jaetaan ajankohtaista tietoa.

2. KOTOUTUMISSUUNNITELMA (KotoL 16 ja 17 §)

a. Kuvaus palvelusta: Kotoutumissuunnitelman avulla tuetaan maahanmuuttaneen pääsyä yhteiskunnan yhdenvertaiseksi jäseneksi erityisesti kotoutumisen alkuvaiheessa. Kyseessä on yksilöllinen kotoutumista tukeva suunnitelma, jonka maahanmuuttanut laatii yhteistyössä paikallisviranomaisten (kunta ja/tai työllisyysalue) kanssa. Kotoutumissuunnitelmaan kirjataan palvelut ja toimenpiteet, jotka edistävät maahanmuuttaneen suomen tai ruotsin kielen taidon oppimista sekä tarjoavat muita yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Kotoutumissuunnitelma voidaan toteuttaa myös monialaisena kotoutumissuunnitelmana tarvittavien viranomaisten kanssa.

b. Vastuutaho: Vastuu kotoutumissuunnitelman laatimisesta on kunnan kotoutumispalvelun tai työllisyysalueen viranhaltija. Hyvinvointialue voi kunnan tai työllisyysalueen työntekijän pyynnöstä osallistua alkukartoituksen ja kotoutumissuunnitelman laatimiseen, jos maahanmuuttaneen kotoutumisen edistäminen edellyttää näiden eri organisaatioiden järjestämistä vastuulle kuuluvien palvelujen yhteensovittamista.

c. Yhteistyö: Moniammatillinen, tiivis yhteistyö toimii paikallisesti.

3. MONIKIELINEN YHTEISKUNTAORIENTAATIO (KotoL 25 §)

a. Kuvaus palvelusta: Yhteiskuntaorientaatio on vasta Suomeen muuttaneille suunnattu kurssi, joka tarjoaa perustavanlaatuista tietoa Suomessa asumisesta, elämisestä ja työskentelemisestä. Se antaa täällä tarvittavia kansalaistaitoja, tutustuttaa tulijan Suomen tarinaan ja antaa hyvät eväät Suomeen kotoutumiseen. Etukäteen arvioituna tarvittavia kieliryhmiä on persia, arabia, kurdi (kurmandzi), englantia, thai, espanja, ukraina ja venäjä. Tavoitteena on tarjota yhteiskuntaorientaatiota ensimmäisenä koulutuksena ennen suomen kielen opiskelua. Vuonna 2025 monikielistä yhteiskuntaorientaatiota saatetaan tarjota myös pidempään maassa olleille.

b. Vastuutaho: Laki velvoittaa kunnat järjestämään monikielistä yhteiskuntaorientaatiota kaikille kotoutuja-asiakkaille. Työvoiman ulkopuolisille kotoutuja-asiakkaille palvelun tuottaa kaupungin kotoutumispalvelut. Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue toteuttaa monikielistä yhteiskuntaorientaatiota niille kotoutuja-asiakkaille, jotka ovat työnhakijoina.

c. Yhteistyö: Vuonna 2024 on osallistuttu venäjänkieliseen yhteiskuntaorientaatioon etäyhteydellä Jyväskylään. Tämä on tapahtunut yhteistyössä Info Center Jyväskylän ja kotoutumispalveluiden hankkeen kanssa.

Kotoutumispalvelut toteuttavat marraskuussa 2024 yhden pilottikurssin persian kielellä. Vuodelle 2025 on käyty neuvotteluja Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen sekä työllisyysalueeseen kuuluvien 13 kunnan kotoutumistyöntekijöiden kanssa yhteistyöstä. Ajatuksena on jyvittää koulutuskustannuksia kunnille ja työllisyysalueelle osallistujamäärien mukaan.

4. KOTOUTUMISKOULUTUS (KotoL 26 ja 27 §)

a. Kuvaus palvelusta: Kotoutumiskoulutus ja siihen liittyvä kielitaidon päättöttestaus voidaan toteuttaa joko kunnan omana toimintana tai yhteistyössä muiden kuntien ja/tai työllisyysalueen kanssa. Työllisyysalueella kotoutumiskoulutus toteutetaan pääsääntöisesti työvoimapolitiittisena koulutuksena, mutta se voidaan järjestää myös omaehtoisena opiskeluna työttömyysetuudella tuettuna.

b. Vastuutaho: Kunnan kotoutumispalveluiden työntekijä ohjaa palvelutarpeen arvioinnin pohjalta sopivaan koulutukseen. Työllisyysalueen asiantuntija ohjaa työnhakijana olevat maahanmuuttaneet kotoutumiskoulutukseen palvelutarpeen mukaan.

c. Yhteistyö: Kotoutumiskoulutuksessa voidaan tehdä yhteistyötä esimerkiksi Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen sekä siihen kuuluvien kuntien kotoutumispalveluiden kanssa kurssien toteuttamiseksi.

5. MUU KOULUTUS JA PALVELUT, JOTKA EDISTÄVÄT SUOMEN JA RUOTSIN KIELEN OSAAMISTA, LUKU- JA KIRJOITUSTAITOA, YHTEISKUNTA- JA TYÖELÄMÄVALMIUKSIA SEKÄ TYÖLLISTYMISTÄ JA YRITTÄJYYTTÄ

a. Kuvaus palvelusta: Äänekoskella järjestetään useita koulutuskokonaisuuksia, jotka edistävät suomen kielen osaamista, luku- ja kirjoitustaitoa, yhteiskunta- ja työelämävalmiuksia sekä työllistymistä ja yrittäjyyttä.

Koskelan Setlementti ry. järjestää alkuvaiheen suomen kielen ja kulttuurin UMAKO-koulutusta sekä suomen kielen eripituisia opintokokonaisuuksia. Kaupungin opetustoimi järjestää aikuisten perusopetusta ja lukio-opintoihin valmentavaa koulutusta. Lukuvuonna 2024-2025 järjestetään myös erillistä suomen kielen luku- ja kirjoitustaidon koulutusta. Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto järjestää tutkintoon valmentavaa TUVAKO-koulutusta.

b. Vastuutaho: Muun koulutuksen ja palvelun järjestämisestä vastaavat vapaan sivistystyön toimija Koskelan Setlementti ry., Äänekosken opetus-, kasvatus- ja kotoutumispalvelut, Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto sekä jatkossa mahdollisesti Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue.

c. Yhteistyö: Palvelujen järjestämisestä keskustellaan työvoimaviranomaisten ja eri toimijoiden kanssa.

6. KOTOUTUMISOHJELMAN AIKAINEN OHJAUS JA NEUVONTA (KotoL 13 §:n 1 mom. 5 kohta)

a. Kuvaus palvelusta: Äänekosken kaupungin maahanmuuttaneiden neuvontapiste palvelee perhekeskus Kerkän tiloissa. Maahanmuuttaneiden neuvontapisteestä voi kysyä neuvoja mm. asumisesta, työstä, koulutuksesta, oleskeluluvista, sosiaaliturvasta, terveydenhoidosta sekä muista arkisista asioista. Neuvontapalvelu on ilmainen. Paikalle voi tulla aukioloaikoina ilman ajanvarausta. Maahanmuuttaneiden neuvontapiste on auki kaksi kertaa viikossa.

b. Vastuutaho: Kotoutumispalvelut vastaa palveluiden järjestämisestä.

c. Yhteistyö: Neuvontaan ostetaan omankielisiä neuvontapalveluja Koskelan Setlementti ry:ltä venäjän, turkin ja thain kielillä.

7. MUUT KUNNAN JÄRJESTÄMISVASTUULLA OLEVAT PALVELUT KOTOUTUMISEN EDISTÄMISEKSI

Kotoutumishjelma voi lisäksi sisältää muita kunnan järjestämistä olevia kotoutuja-asiakkaiden työllisyyttä, yrittäjyyttä, työ- ja toimintakykyä, maahanmuuttaneiden hyvinvointia ja terveyttä tai kotoutumista edistäviä palveluita sekä järjestö-, yhdistys- tai yhteisötoimintaan tai muuhun yhteiskunnan tai kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintaan tutustumista ja siihen osallistumista.

a. Kuvaus palveluista: Äänekoskella tuetaan lasten, nuorten ja perheiden kotoutumista resursoimalla perusopetuksessa valmistavan opetuksen ryhmiin ja kielitietoiseen erityisopettajaan. Varhaiskasvatuksessa toimii oman kielinen lastenhoitaja ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja, joka työskentelee maahanmuuttajalasten parissa, konsultoiden myös muita työntekijöitä. Äänekoskella tarjotaan varhaiskasvatuspaikkoja myös vastaanottokeskuksen asiakkaille.

Perhekeskus- ja nuorisopalveluissa sekä liikunta- ja kulttuuripalveluissa järjestetään toimintaa kaikille kuntalaisille. Näissäkin palveluissa on lisäksi huomioitu maahanmuuttaneita esimerkiksi omina maksuttomina liikuntaryhminä, uimaopetuksen tarjoamisena vain naisille ja miehille erikseen sekä yleisinä liikuntainfoina. Perhekeskuksen tiloissa toimii myös vapaaehtoisten ylläpitämä suomikerho kielen oppimisen tueksi. Kaupunki tarjoaa myös aloittavan yrittäjän yrityksen perustamisen neuvonta- ja ohjauspalveluja.

Äänekosken kaupunki on saanut valtion lisäavustuksen toissijaisen suojelun lisätuesta vuodelle 2025. Avustusta käytetään asiakaslähtöisten palveluiden muotoiluun ja maahanmuuttaneiden osallisuuden kehittämiseen. Avustusta käytetään seuraaviin toimenpiteisiin:

Luodaan selkeä malli pakolaisten vastaanottoon kunnassa, jossa on eritelty ohjaamiskäyntien määrä, sisällöt ja tulevat ajanvaraukset.

1. Hyvinvointialueen, työllisyysalueen ja kunnan työnjaon selkeyttäminen ja yhteistyön kehittäminen esimerkiksi koulutukset.
2. Tiedottamisen ja viestinnän kehittäminen maahanmuuttaneiden tavoittamiseksi.
3. Maahanmuuttaneiden osallisuuden lisääminen ja kehittäminen esimerkiksi eri työpajoin tai asuinalueiltojen kautta, jossa tulee myös kohtaamisia eri kulttuurien edustajien kanssa.

Tavoitteena on luoda turvallinen elinympäristö maahanmuuttaneille sekä mahdollistaa heille syvempi kotoutuminen kuntalaisiksi uuteen kotimaahan.

Tavoitteeseen päästään, kun maahanmuuttaneet oppivat tuntemaan paremmin kunnan ja

eri toimijoiden sekä yritysten palvelut. Tärkeää on, että viestinnällä tavoitetaan oikea kohderyhmä. Palveluiden kehittämisestä maahanmuuttaneet hyötyvät saamalla selkeää sekä oikea-aikaista ohjausta ja neuvontaa ryhmänä ja yksilöllisesti.

Päästessään mukaan vaikuttamaan kunnan palveluiden kehittämiseen, maahanmuuttaneet saavat osallisuuden kokemuksia ja tämä lisää kotoutumista. Tavoitteena on lisätä yhteenkuuluvuuden tunnetta ja lisätä maahanmuuttaneiden mahdollisuuksia päästä tasavertaisiksi jäseniksi osaksi kunnan eri yhteisöjä.

b. Vastuutaho: Kunnan palveluista jokainen toimiala vastaa omien toimintojensa saavutettavuudesta kaikille kuntalaisille.

c. Yhteistyö: Kunnan eri toimialat tekevät tiivistä yhteistyötä kotoutumispalveluiden kanssa, jotta saadaan parhaiten tavoitettua maahanmuuttaneita. Lisäksi palveluita kehitetään yhteistyössä maahanmuuttaneiden kanssa.

KOTOUTUMISTA TUKEVAT SOSIAALIPALVELUT

Keski-Suomen hyvinvointialueen kotoutumista tukevien sosiaalipalveluiden tehtävänä on vastata hyvinvointialueelle asettuvien, kuntapaikkaprosessin kautta saapuneiden, pakolaistaustaisten asiakkaiden vastaanotosta. Tämä toteutetaan tiiviissä yhteistyössä kuntien kotouttavien palveluiden kanssa. Asiakasryhmään kuuluvat Suomeen saapuneet kiintiöpakolaiset, turvapaikkaprosessin kautta oleskeluluvan saaneet sekä ELY-keskuksen kautta kuntapaikalle osoitetut tilapäistä suojelua saaneet asiakkaat.

Asiakkaille järjestetään tukea sosiaalihoitolaian ja kotoutumislain palvelutarpeen arviointiin perustuen. Työryhmässä käsitellään myös asiakkaiden täydentäviä ja ehkäiseviä toimeentulotukihakemuksia. Asiakkaan työntekijä tekee laajaa verkostotyötä asiakkaan asioissa. Yhteistyö painottuu oman organisaation palveluiden lisäksi myös kunnan kotouttavien palveluiden sekä työllisyyspalveluiden kanssa tehtävään työskentelyyn. Tuki painottuu kotoutumisen alkuvaiheeseen.

Äänekoskella toimii kaksi kotoutumista tukevaa sosiaaliohjaajaa sekä yksi sairaanhoitaja, joka järjestää asiakkaiden alkutarkastukset terveysasemalla. Taustatukena on koko kotoutumista tukevat sosiaalipalvelut. Kotoutumista tukevat sosiaaliohjaajat toteuttavat myös matalan kynnyksen ohjausta ja neuvontaa yhteistyössä kunnan kotoutumista edistävien palveluiden kanssa. Matalan kynnyksen ohjausta ja neuvontaa tarjotaan kaikille sitä tarvitseville äänekoskelaisille. Muiden alkuvaiheen kotoutujien osalta palveluita järjestetään hyvinvointialueella samoin keinoin kuin muiden keskisuomalaisien kohdalla. Palvelua tarjotaan eri palveluissa riippuen asiakkaan tuen tarpeesta.

POHJOISEN KESKI-SUOMEN TYÖLLISYYSALUE

Työikäisten kotouttamista määrittää laki kotoutumisen edistämisestä (681/2023) ja laki työvoimapalveluiden järjestämisestä (23.3.2023/380).

Asiointi Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueella

Asiointi Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueella toteutetaan monikanavaisesti verkkopalveluna, puhelinpalveluna ja henkilökohtaisen palveluna. Työnhakijoita neuvotaan käyttämään asiointissa hänen tilanteeseensa tarkoituksenmukaisinta palvelukanavaa. Verkkopalvelussa voi muun muassa ilmoittautua työnhakijaksi, ilmoittaa työnhakuun liittyvistä muutoksista, tarkistaa omia asiakastietoja, antaa työttömyysturvaan liittyviä selvityksiä, hakea koulutuksiin ja päättää työnhaun.

Työnhakijaksi ilmoittautumisen jälkeen kotoutuja-asiakkaalle varataan kasvokkainen ajanvarausaika. Ensimmäisellä henkilökohtaisella asiointikerralla kotoutuja-asiakkaalla on hyvä olla mukana passi, oleskelulupa tai poliisilta saatu EU-kansalaisen oleskeluoikeuden rekisteröintitodistus, digi- ja väestötietovirastosta saatu väestörekisteriote tai asiakirja, jolla osoitetaan suomalainen henkilötunnus (esim. Kela-kortti) sekä työ- ja koulutodistukset suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi käännettyinä.

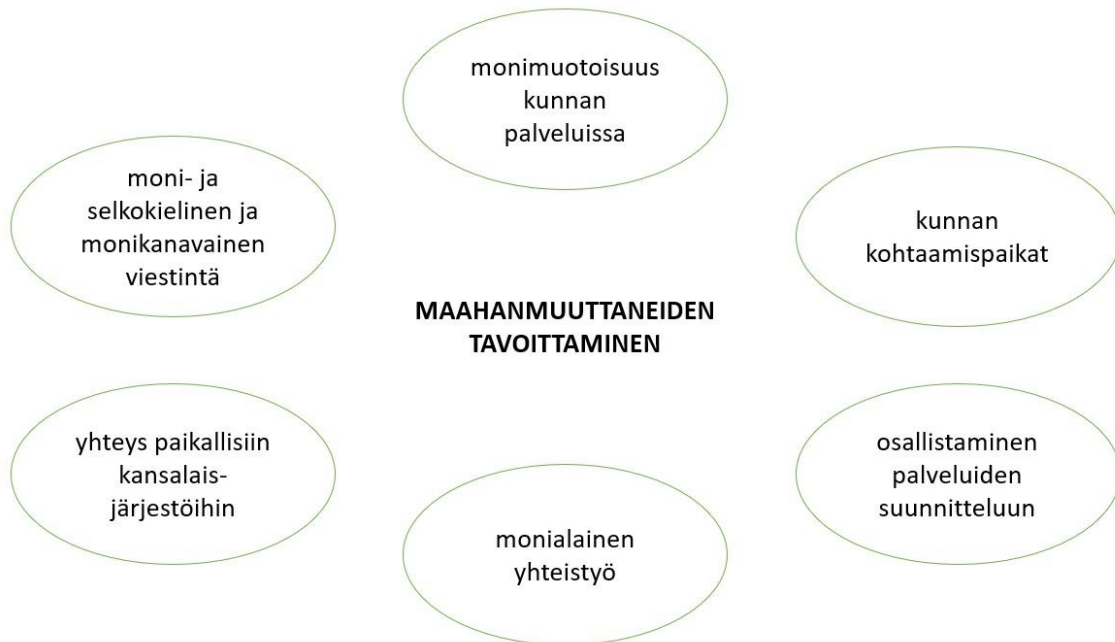
Työnhakijaksi ilmoittautumisen jälkeen jokaiselle asiakkaalle määritellään oma työntekijä. Työllisyysalue palvelee asiakkaita pääsääntöisesti ajanvarauksella. Ajanvarausajasta sovitaan yhdessä oman työntekijän kanssa. Maahanmuuttaneella on oikeus maksuttomaan tulkkaukseen, jos asiointi ajanvarauksella ei onnistu suomen tai ruotsin kielellä. Tulkkauksen tilaa maahanmuuttajapalveluista vastaava työntekijä ja se voidaan järjestää tarvittaessa myös etätulkkauksena puhelimitse tai etäyhteyslaittein.

Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue palvelee asiakkaita Äänekosken kaupungintalolla, osoitteessa Hallintokatu 4, Äänekoski. Työllisyysalueen aukioloajat, asiointitavat ja yhteydenottotavat löytyvät työllisyysalueen nettisivuilta www.pohjoisen-keski-suomen-tyollisyysalue.fi. Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen päätoimipiste sijaitsee Äänekosken kaupungintalon osoitteessa. Muissa työllisyysalueen kunnissa maahanmuuttaja-asiakkaita palvellaan ajanvarauksella (osoitetiedot annetaan ajanvarauksen yhteydessä).

KUNNAN SUUNNITTELU- JA KEHITTÄMISTYÖ

Kunnalla on yleinen velvollisuus suunnitella, kehittää ja seurata kotoutumisen edistämistä. Tarvittaessa kunnan on toteutettava tätä velvollisuuttaan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Tehtävästä säädetään 1.1.2025 voimaan tulevassa laissa kotoutumisen edistämisestä (681/2023, jäljempänä kotoutumislaki) 5 luvussa.

Kunnan kotoutumisen edistämisen suunnittelu kattaa kaikki kunnassa asuvat maahanmuuttaneet. Siihen kuuluu myös hyvien väestösuhteiden edistäminen kaikkien kuntalaisten välillä. Tämä on erityisen tärkeää kotoutumisen kaksisuuntaisuuden kannalta. Maahanmuuttaneiden tavoittamisessa tärkeää on myös mahdollistaa osallistuminen palveluiden suunnitteluun.

Kotoutumislaki määrittää, että kunnan on kotoutumisen edistämisen suunnittelussa asetettava vähintään maahanmuuttaneiden työllisyyttä, koulutusta, hyvinvointia ja terveyttä, asumista, osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa, oman kielen ja kulttuurin ylläpitämisen mahdollisuuksia sekä hyvien väestösuhteiden edistämistä koskevat tavoitteet sekä niitä tukevat toimenpiteet, vastuutahot, yhteistyö ja seuranta. Kunnan on kirjattava edellä tarkoitettut asiat erilliseen toimenpideohjelmaan tai sisällytettävä ne muuhun kunnan suunnitteluasiakirjaan mittareineen. Kunnan on raportoitava vähintään kahden vuoden välein kotoutumisen edistämisen tavoitteiden saavuttamisesta ja toimenpiteiden toteutumisesta alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Raportissa on oltava myös palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden, rahoituksen tason riittävyyden ja vaikuttavuuden toteutumista koskevat tiedot.

Tavoitteiden saavuttamisesta sekä toimintaa tukevista asioista raportoidaan erilaisin mittarein osana toimenpideohjelman ja ELY-keskukselle lähetettävää raporttia. Hyviä väestösuhteita edistäviä asioita suunnitellaan myös yhdessä muun muassa kunnan hyvinvointikoordinaattorin kanssa. Kotoutumisen edistämisen asiakirjoja päivitetään tarvittaessa ajankohtaisin tiedoin ja palveluin.